

UMEÅ UNIVERSITET

NYBÖRJARENKÄTEN 2021

**EN UNDERSÖKNING BLAND
NYBÖRJARSTUDENTER VID UMEÅ
UNIVERSITET, HT 2021**

NILS ERIKSSON

Innehåll

nybörjarenkäten 2021.....	1
En undersökning bland nybörjarstudenter vid umeå universitet, ht 2021	1
Sammanfattning.....	3
Inledning	5
Kön, ålder, bostadsort och tidpunkt för ansökan.....	5
Intresse för utbildningen	8
Kännedom om utbildningen.....	10
Faktorer av betydelse för att du valt Umeå universitet.....	14
Information om utbildningen samt mottagandet vid studiestart	17
Studier utomlands.....	19
Studentkårens mottagande	20
Boendesituationen	21
Den pågående pandemin	23
Avslutningsvis	23

UMEÅ UNIVERSITET

Sammanfattning

Vartannat genomför Umeå universitet Nybörjarenkäten, en enkätundersökning bland sina nybörjarstudenter. Den senaste Nybörjarenkäten, och den sjätte i ordningen, genomfördes i början av höstterminen 2021 (tidigare år 2012, 2013, 2015 och 2017) och omfattade samtliga studenter som då påbörjade en utbildning på grundläggande nivå (program eller kurs), de flesta på en utbildning förlag på campus.

Det huvudsakliga syftet med Nybörjarenkäten är dels att få information och kunskap om varför studenterna valt den utbildning de nu påbörjat, dels att få en bild av hur de uppfattar den information och det mottagande de fick i anslutning till utbildningsstarten. Resultaten har brutits ner till programnivå och programansvariga och institutioner har fått ta del av hur deras studenter svarar i jämförelse med övriga studenter. Nybörjarenkäten utgör en av aktiviteterna i Umeå universitets kvalitetssystem (Aktivitet 1).

Nybörjarenkäten 2021 genomfördes mitt under en pågående pandemi vilket man naturligtvis måste ha i åtanke vid tolkning av resultaten, även om det inte är lätt att veta hur detta påverkat svaren generellt. När det gäller mottagandet vid studiestart så kunde inte det genomföras på samma sätt som vid normala förhållanden och det innefattar såväl programmets/institutionens som studentkårernas introduktion.

Oavsett hur pandemin påverkat svaren just denna gång, så menar vi att Nybörjarenkäten ger en god bild av nybörjarstudenten; varför man valt den aktuella utbildningen, hur man ser på informationen om studierna och Umeå universitet samt mottagandet i samband med studiestart. Den övergripande bilden som presenteras i denna rapport ger värdefull information för Umeå universitet, men kanske särskilt viktigt är att varje program och institution får ta del av uppfattningar, synpunkter, tankar och erfarenheter som uttrycks av just deras studenter i jämförelse med andra studenter. Med detta som grund kan man utveckla informationen till och mottagandet av nya studenter.

Sammantaget kan man konstatera att förändringarna över tid i flertalet fall är små på aggregerad nivå. Gruppen nybörjarstudenter är relativt stabil över tid vad avser kön och ålder. Medianen ligger på 22 år och de senaste två åren har medelvärdet legat lite högre (25-26 år), vilket förklaras av att vi de senaste åren haft några fler i den lilla gruppen som utgör äldre studenter.

De två senaste åren Nybörjarenkäten genomförts har andelen som anger Umeå kommun eller övriga Västerbotten som hemort minskat jämfört med tidigare år. Detta motsvaras av en ökning av andelen från Svealand eller Götaland.

När det gäller hur man fått kännedom om den utbildning man nu påbörjat är information på Umu's webb av stor betydelse under hela perioden (2012 - 2021). Även information på Antagning.se, som vi haft med de senaste två mättillfällena, är av stor betydelse. Däremot ser vi att betydelsen av Studera.nu sjunkit trendmässigt under hela perioden. I årets mätning frågade vi för första gången om sociala mediers betydelse. Sociala medier tycks inte ha någon större betydelse för det stora flertalet, utan ligger i paritet med "andra webbsidor". Av listade sociala media förefaller Instagram vara av störst betydelse, följt av Facebook och Youtube.

Sammantaget innebär detta att det är angeläget att Umeå universitet fortsatt följer och bevakar hur högre utbildning presenteras på nätet, eftersom det kan vara av avgörande betydelse för val av studieort för många presumtiva studenter. Samtidigt ser vi att föräldrar, syskon, anhöriga eller goda vänner har stor betydelse för studievelet för en icke försumbar andel av studenterna.

UMEÅ UNIVERSITET

När det gäller faktorer av betydelse för att man sedan valt Umeå universitet är bilden tämligen stabil över tid. Att Umeå universitet har ett gott rykte, ett bra utbildningsutbud och att Umeå har ett bra rykte som studentstad är de viktigaste faktorerna. Även faktorer av mer praktisk karaktär, som att man bor i Umeå eller dess närhet, att partner eller familj finns här eller att föräldrar eller kompisar har läst vid Umeå universitet, har stor betydelse för en del av de svarande. Det finns också de som svarar att skälet till att man börjat studera här, är att man inte kom in på sitt förstaval vid ett annat lärosäte.

Vi har en positiv utveckling under perioden när det gäller informationen om programmet på Umu's webb liksom övrig information på Umu's webb, även om andelen nöjda mattats något i årets mätning. Andelen nöjda när det gäller utskick man fått sig tillsänt inför utbildningsstarten (t ex Välkomstbrevet) har ökat under perioden, även om graden av nöjdhet reducerats något 2021 jämfört med 2019.

De senaste två mätningarna har vi fått ett betydligt bättre betyg när det gäller tillgänglig personal (som kan svara på frågor inför utbildningsstarten) jämfört med tidigare år, och det är glädjande att det håller i sig även när vi nu hamnade i en pandemi. Noterbart är att 2021 års välkomstmässa, som genomfördes digitalt, har fått ett bättre omdöme än tidigare års som genomförts på "vanligt" sätt.

Nybörjarenkäten har de senaste två gångerna den genomförts inrymt fyra frågor om studentkårens mottagande. Vi kan konstatera att de som deltog i de aktiviteter som kårerna erbjöd överlag var mycket nöjda, även om siffrorna sjunkit något jämfört med mätningen 2019. Med hänsyn till pandemin måste man dock vara ytterst försiktig med jämförelser.

Vi kan också konstatera att de flesta har en ordnad bostadssituation. Årets siffra är den högsta sedan frågan inkluderades i Nybörjarenkäten 2015. Samtidigt ser vi att andelen som oroar sig för hur bostadssituationen ska utvecklas framöver är högre 2021 jämfört med 2019, men inte högre än tidigare år. Naturligtvis kan pandemin påverka på så sätt att det kan finnas de som kalkylerat med att inte behöva flytta till Umeå utan att man ska kunna bedriva studierna hemifrån. Svaren ger ingen entydig bild. Vi ser exempelvis att andelen som känner oro har minskat bland de som anger södra Norrland som hemort, samtidigt som andelen oroliga i den numerärt lilla gruppen utrikes boende (innan de påbörjade studierna) aldrig har varit så stor som nu.

Att Nybörjarenkäten främst omfattar campusstudenter innebär att vi inte har samma kunskaper om studenter som läser nätburna kurser och program, inte heller om internationella nybörjarstudenter. Det finns anledning att fylla den kunskapslucka vi har här. Till stora delar kan samma frågebatteri användas men det behöver också kompletteras med frågor specifikt utformade för dessa målgrupper.

UMEÅ UNIVERSITET

Inledning

I enlighet med Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning genomförs en studentundersökning för studenter på grundnivå och avancerad nivå årligen (Aktivitet 1 i kvalitetssystemet). Vartannat år genomförs Nybörjarenkäten, en enkätstudie bland nybörjarstudenter, och vartannat år genomförs Studiebarometern bland studenter som kommit en bit in i sina studier. Flertalet svarande i den läser sin femte termin vid ett campusförlagt program.

Nybörjarenkäten har genomförts sedan 2012 och Nybörjarenkäten 2021 var den sjätte i ordningen. Det huvudsakliga syftet med Nybörjarenkäten är dels att få information och kunskap om varför studenterna valt den utbildning de nu påbörjat, dels att få en bild av hur studenterna uppfattar den information de fått inför start och det mottagande de fick i samband med utbildningsstarten.

Eftersom det är viktigt att det enskilda programmet och institutionen får en bild av hur just deras studenter svarar, bryts resultaten ner på programnivå och ansvariga får ta del av hur de egna studenterna svarar i jämförelse med andra studenter. Resultatet ligger sedan till grund för utvecklingsarbete bland annat riktat mot informationen till och mottagandet av nya studenter.

Nybörjarenkäten 2021 omfattade samtliga studenter som påbörjade studier på grundläggande nivå höstterminen 2021. Eftersom den pågående pandemin covid-19 kraftigt förändrat förutsättningarna för mottagandet av nya studenter erbjöds den enbart via webben. Fram till och med 2017 delades en pappersenkät ut i samband med ett undervisningstillfälle i mitten av september månad. År 2019 fanns möjligheten att välja mellan pappers- och webbenkät. Årets enkät fanns tillgänglig under en fyra-veckorsperiod under oktober månad och inför detta liksom under tiden har man främst från programhåll påtalat vikten av att studenterna besvarar enkäten. Även studentkårerna har varit aktiva i arbetet med att informera om betydelsen av att enkäten besvaras.

Totalt besvarades årets nybörjarenkät av 2 296 studenter som påbörjade någon utbildning vid humanistisk, medicinsk, samhällsvetenskaplig, teknisk-naturvetenskaplig fakultet eller Lärarhögskolan. Detta motsvarar en svarsfrekvens på ca 55 procent. Svarsfrekvensen varierar mellan fakulteter liksom mellan program.

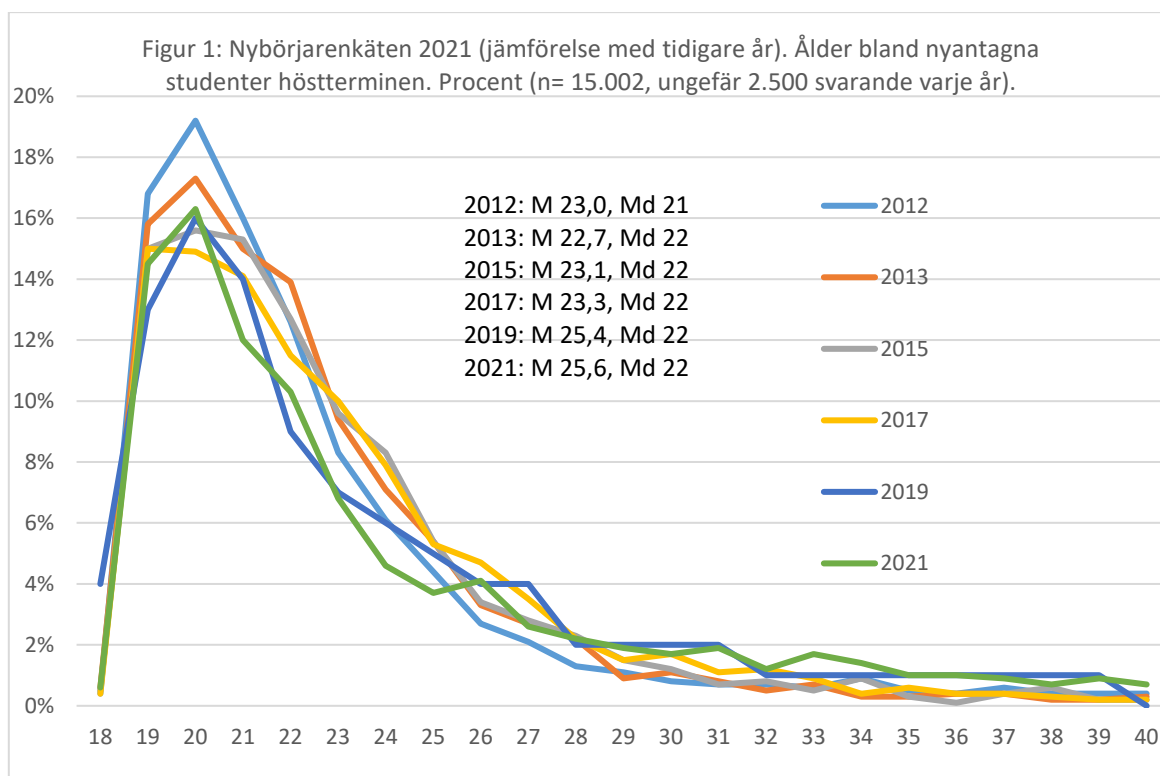
I denna rapport ges en universitetsövergripande bild av resultatet från Nybörjarenkäten 2021 i jämförelse med tidigare genomförda undersökningar.

Kön, ålder, bostadsort och tidpunkt för ansökan

Av de svarande utgjorde kvinnorna 62 procent och männen 37 procent. Drygt en procentenhet svarade "annan könsidentitet, annat könsuttryck". Det betyder att svarsfördelningen överensstämmer relativt väl med könsfördelningen totalt vid Umeå universitet. Andelen kvinnor bland de svarande är störst inom medicinsk fakultet och Lärarhögskolan (75%), humanistisk fakultet (72%) och samhällsvetenskaplig fakultet (62%). Lägst andel kvinnor har teknisk-naturvetenskaplig fakultet (44%).

Studenternas ålder framgår av Figur 1 nedan. Vi ser där att andelen riktigt unga var som störst 2012. Medelvärdet är något högre 2021 och 2019, samtidigt som medianen ligger på kvar på 22 år, vilket förklaras av att vi dessa år haft några fler äldre nybörjarstudenter. Av de svarande är 69 procent 25 år eller yngre, en procentenhet lägre än 2019. Den enda skillnaden mellan könen är att två procentenheter fler bland kvinnorna är 50 år eller äldre (4,2% jämfört med 2,2%).

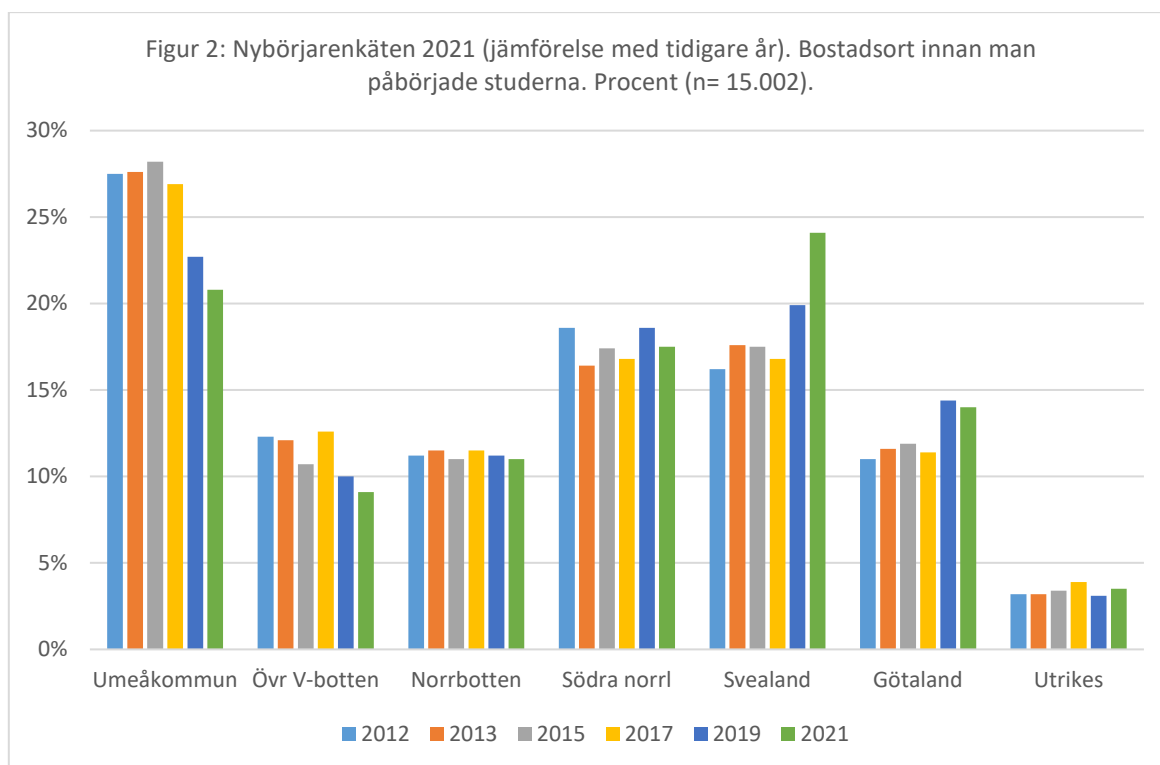
UMEÅ UNIVERSITET

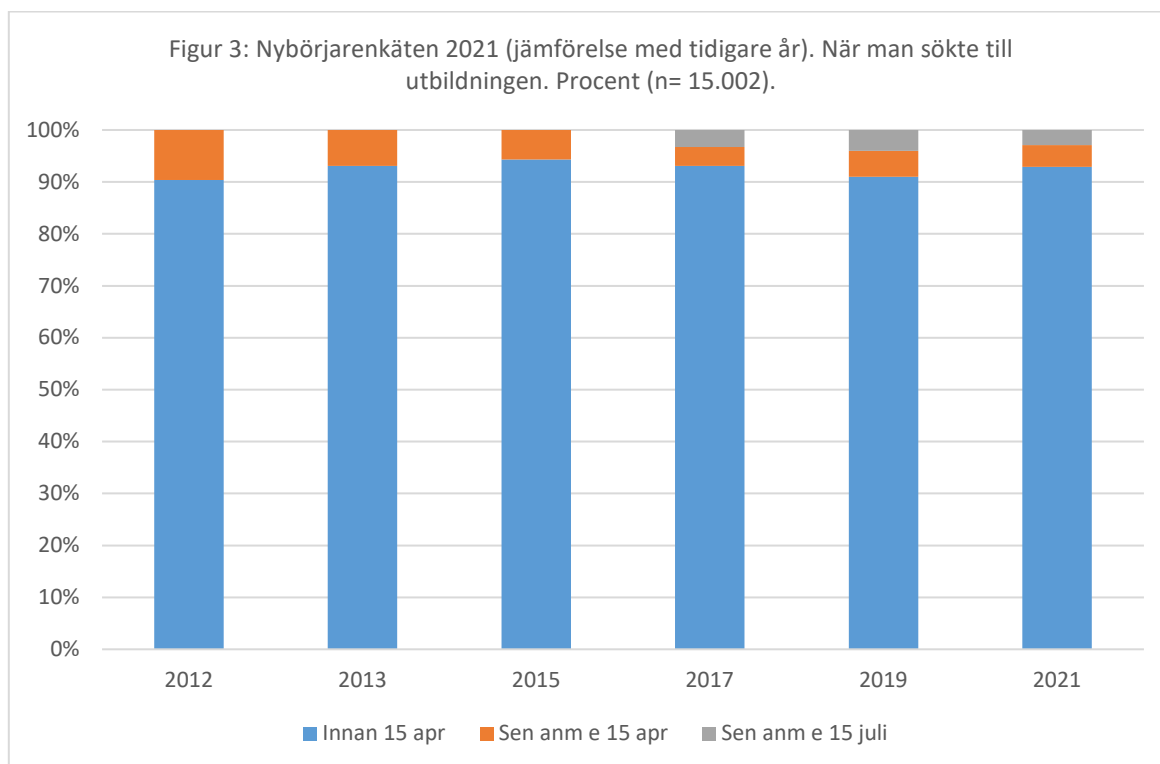
Ungefär var femte student (21%) angav Umeå kommun som bostadsort¹ (se figur nedan). Här ser vi en trendmässig minskning sedan 2015 då 28 procent angav Umeå kommun som hemort. Vi har även en minskning när det gäller de som angav att hemorten fanns i övriga Västerbotten (9 % jämfört med 13% 2015). Sammantaget betyder det att år 2021 var 30 procent av de svarande västerbottningar, jämfört med 39-40 procent 2015 och 2017. Den tydligaste ökningen ser vi bland de som anger att hemorten ligger i Svealand eller Götaland. I år är första gången som fler anger att hemorten ligger i Svealand än Umeå kommun.

¹ I enkäten ombads man ange "Bostadsort innan du påbörjade studierna". En helt exakt bild får vi knappast eftersom det inte är helt osannolikt att det finns de som inte har en stadigvarande adress och bostadsort innan man påbörjar studierna. Exempelvis kan man vara mantalsskriven i föräldrahemmet medan man tiden före studierna arbetar på annan ort. Vi specificerade ingen gräns för varaktighet eller att man skulle ange var man var mantalsskriven. Sålunda bör siffrorna tas med viss försiktighet eftersom frågan kan ha tolkats lite olika.

UMEÅ UNIVERSITET

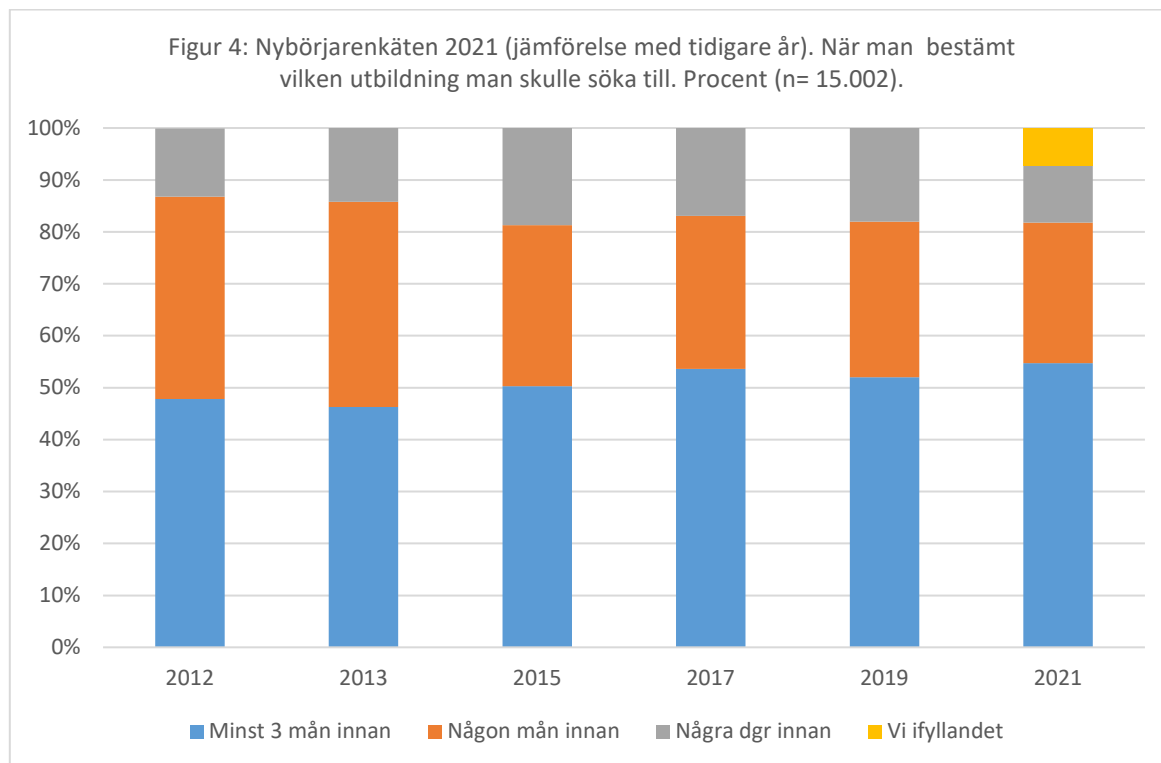
De allra flesta (93%) sökte sin utbildning i den ordinarie sökombgången, d.v.s. innan 15 april, en siffra som legat relativt stabil sedan 2012. Sedan 2017 har vi preciserat frågan om sen anmälan; sen anmälan efter 15 april, respektive efter 15 juli och vi ser att närmare hälften av de som gör en sen anmälan, gör den efter 15 juli.

I enkäten ställdes frågan när man hade bestämt sig för att söka till den utbildning man nu påbörjat. Som framgår av Figur 4 nedan så hade drygt hälften av de svarande (55%) bestämt sig

UMEÅ UNIVERSITET

minst 3 mån innan man sökte. Även om siffrorna har legat relativt stabila vid de tre senaste mättillfällena kan vi se en trendmässig ökning sedan 2012. Andelen som söker sent har legat stabilt sedan 2015. Detta år lade vi in ytterligare ett svarsalternativ, ”i samband med att jag fyllde i ansökan”, och vi ser att det finns en mindre andel (7%) som anger att så var fallet.

Intresse för utbildningen

I enkäten listades ett antal faktorer under frågan: *Vad fick dig intresserad av utbildningen?*

- *Intresserad av ämnesområdet*
- *Intresserad av yrket/yrken utbildningen kan leda till*
- *Bra arbetsmarknad efter utbildningen*
- *Förälder har samma/likartad utbildning*
- *Har vänner, bekanta med samma/likartad utbildning*
- *SYV på grundskolan eller gymnasiet²*
- *Lärare på grundskolan eller gymnasiet²*
- *Annat*

Den svarande ombads ange i vilken utsträckning de olika faktorerna haft betydelse för att man intresserade sig för utbildningen. Skalan är sexgradig med ytterlighetsalternativen ”mycket stor betydelse” (värdet 6) och ”ingen betydelse” (värdet 1). Därtill fanns ett sjunde svarsalternativ; ”vet ej/kan ej ta ställning”.³

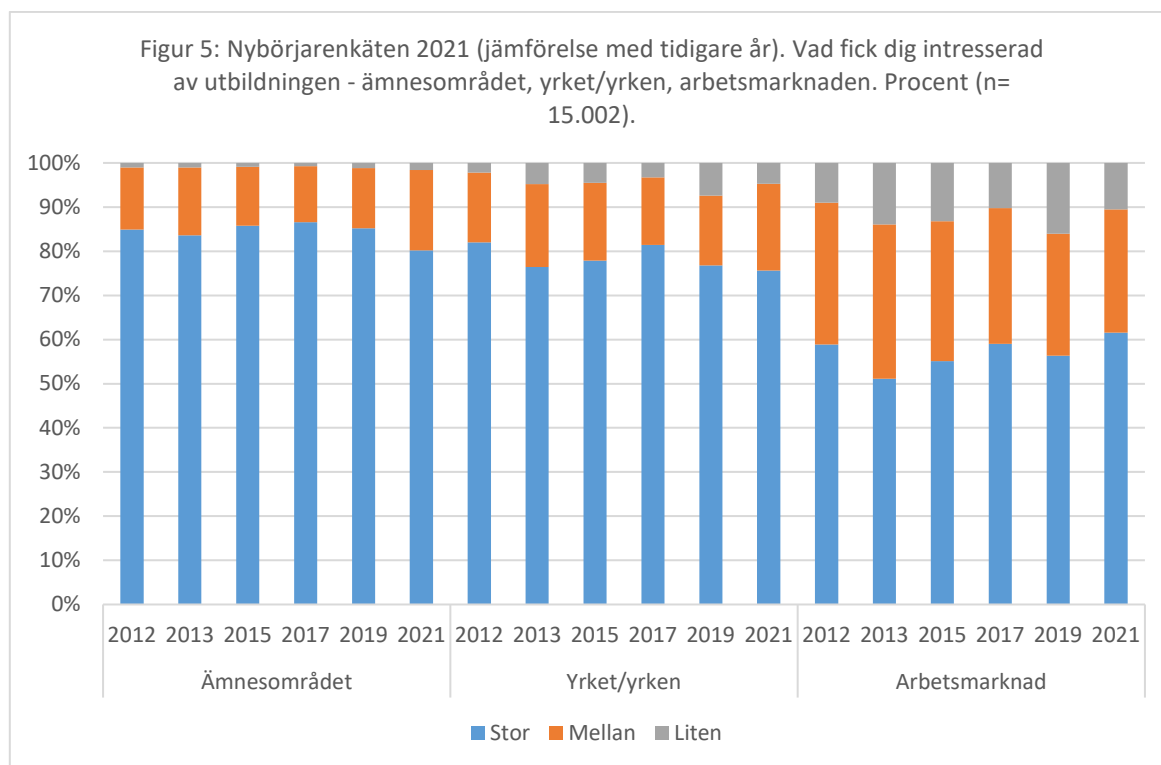
I Figur 5 och 6 nedan har svarsalternativen slagits samman till en tregradig skala (1-2, 3-4 och 5-6).

² Ny fråga 2021

³ I tabellen har de som svarat ”Kan ej ta ställning/Vet ej” exkluderats liksom internt bortfall. De utgör någon eller ett fåtal procent av de svarande. Det betyder alltså att redovisningen baseras på de som valt att svara något av alternativet 1-6.

UMEÅ UNIVERSITET

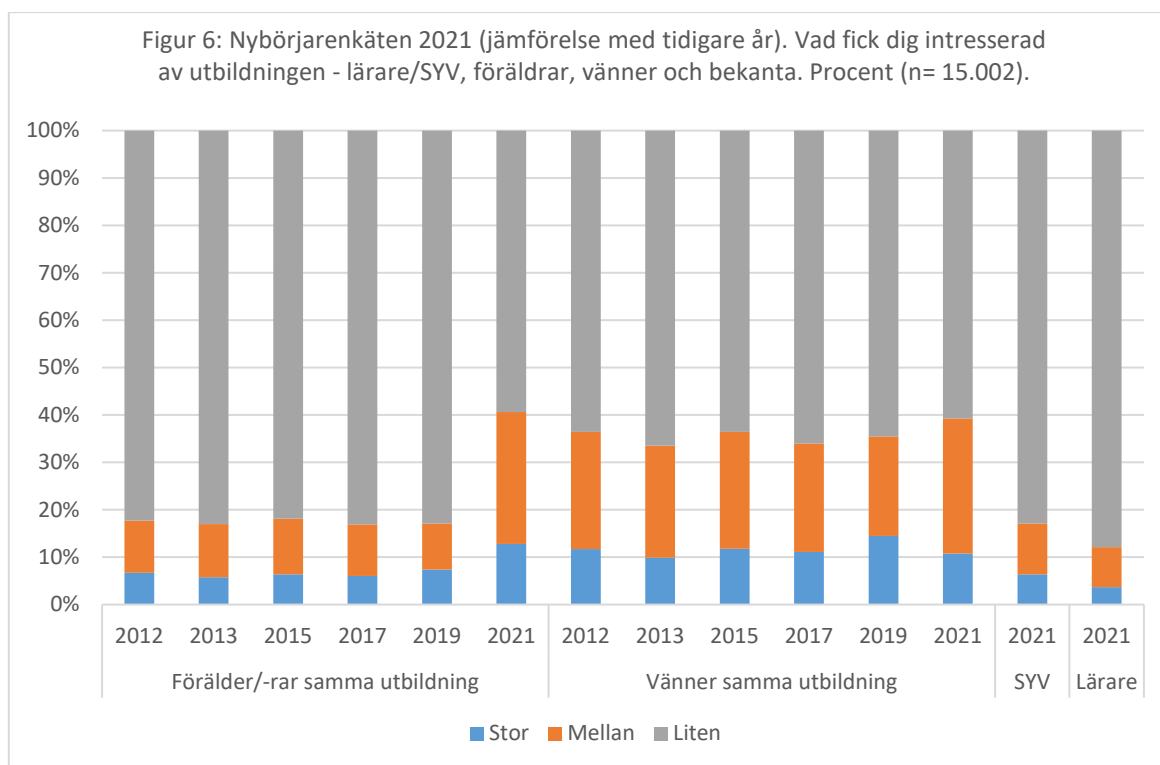
Av Figur 5 framgår att intresset för ämnesområdet är av störst betydelse; i år valde 80 procent av de svarande något av svarsalternativen 5 eller 6. Även intresset för yrket/yrken som utbildningen kan leda till är en viktig faktor (76% svarar 5 eller 6). Även förväntningar på en bra arbetsmarknad efter utbildningen är av stor betydelse för många (62% svarar 5 eller 6), samtidigt som det finns de för vilka arbetsmarknaden tycks vara av ringa betydelse (10% svarar 1 eller 2). Siffrorna fluktuerar något över åren och det går inte att utläsa någon tydlig trend för någon av faktorerna.

För en mindre andel av de svarande har det varit av betydelse att föräldrar har samma eller likartad utbildning (stor 13%, viss betydelse 28%), eller att vänner och bekanta har samma eller likartad typ av utbildning (stor 11%, viss betydelse 28%). För några svarande har SYV eller lärare i grund- eller gymnasieskolan haft stor betydelse (Figur 6 nedan).

Genomgående är skillnaderna mellan åren små när det gäller vad som väckte intresset för den utbildning man nu påbörjat.

UMEÅ UNIVERSITET

Kännedom om utbildningen

I enkäten ställdes frågan: *Hur fick du kännedom om den utbildning du nu påbörjat vid Umeå universitet?*

- Student(er) som läser/läst just denna utbildning vid Umeå universitet
- Student(er) som läser/läst samma eller liknande utbildning på annan högskola
- Student(er) som läser/läst andra utbildningar vid Umeå universitet
- Förälder/syskon/anhörig/god vän
- Lärare eller SYV på gymnasiet⁴
- Umeå universitets öppet hus-dag (Digitala universitetsdagen) 4 mars 2021
- Gymnasiebesök från Umeå universitet
- Utbildningsmessa
- Umeå universitets webb
- Studera.nu
- Antagning.se⁵
- Andra webbsidor
- Sociala medier/kanaler (instagram, facebook, twitter, linkedin, youtube)
- Annan info

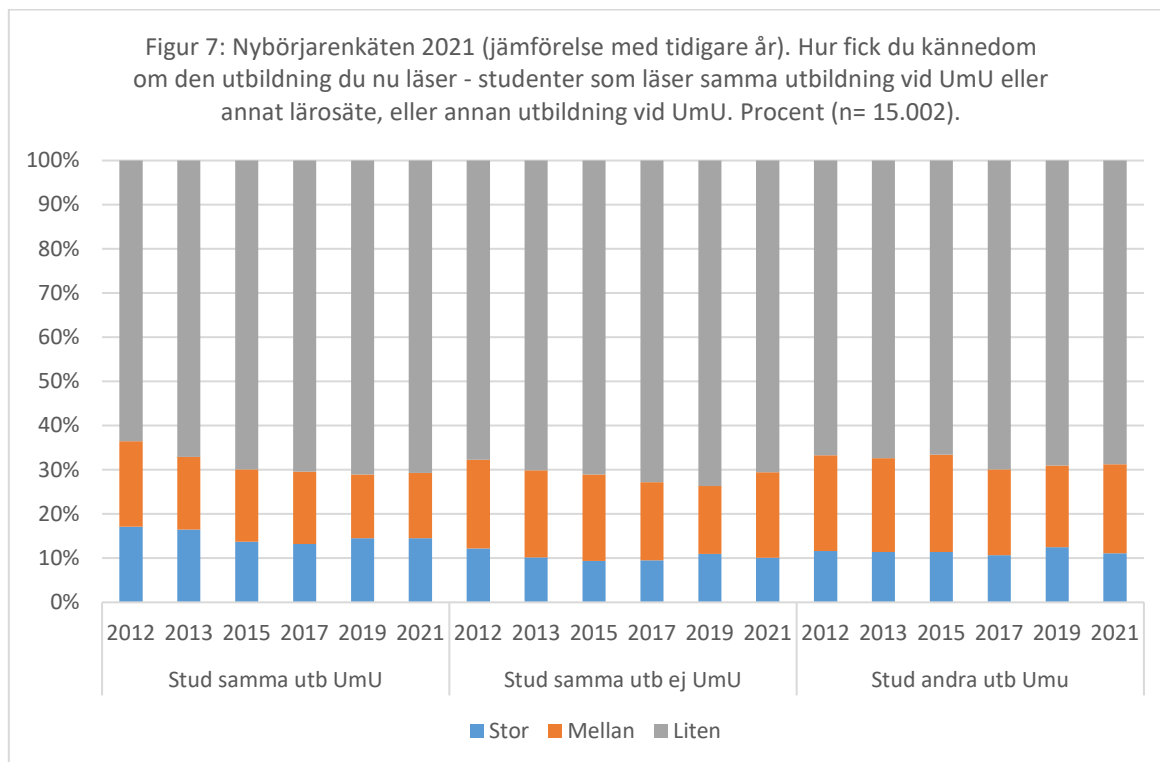
I likhet med det föregående frågeområdet ombads de svarande att ta ställning på en sex-gradig skala. I figuren nedan har svarsalternativen slagits samman till en tregradig skala, 1-2, 3-4 och 5-6. I Figur 7, 8 och 9 nedan redovisas svarsfördelningen på de listade faktorerna. Av Figur 7 nedan kan vi utläsa att för en relativt liten andel av de svarande har andra studenter haft stor betydelse när det gäller hur man fick kännedom om den utbildning man nu läser. Det gäller studenter som (1) läser/läst samma utbildning vid Umeå universitet, (2) läser/läst samma eller liknande utbildning på annan högskola och (3) läser/läst andra utbildningar vid Umeå universitet. Vi ser också att bilden i stort sett är densamma över hela perioden.

⁴ Ny fråga 2019.

⁵ Ny fråga 2019.

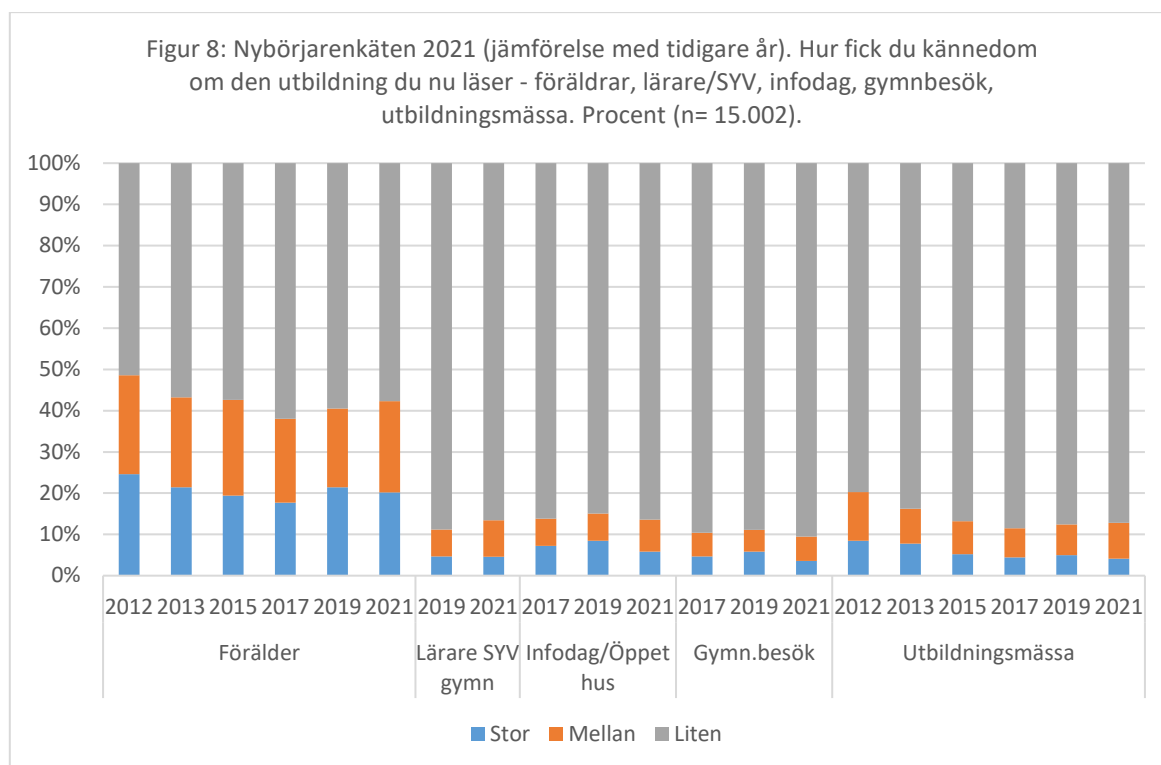

UMEÅ UNIVERSITET

En mindre andel av de svarande angav att förälder/syskon/anhörig/god vän var av stor betydelse (Figur 8 nedan). Andelen som säger att denna faktor haft stor betydelse har minskat trendmässigt fram t.o.m. 2017, för att sedan öka något de senaste två mätningarna. Betydelsen av "student för en dag" har legat på en låg nivå under hela perioden. Andelen som anser att utbildningsmässiga haft stor betydelse har varit låg under hela mätperioden, även om det var något fler som svarade "stor betydelse" 2012 och 2013. I 2021 års enkät angav endast drygt fyra procent värdet 5 eller 6.

UMEÅ UNIVERSITET

Umeå universitets webb är den faktor som, tillsammans med Antagning.se, har störst betydelse för att man fått kännedom om vald utbildning. Andelen som svarat att Umu's webb haft stor betydelse (värdet 5-6) har legat kring 45-50 procent under hela perioden. Antagning.se har bara funnits med i enkäten sedan 2019 och i år anger 42 procent av de svarande något av värdena 5-6.

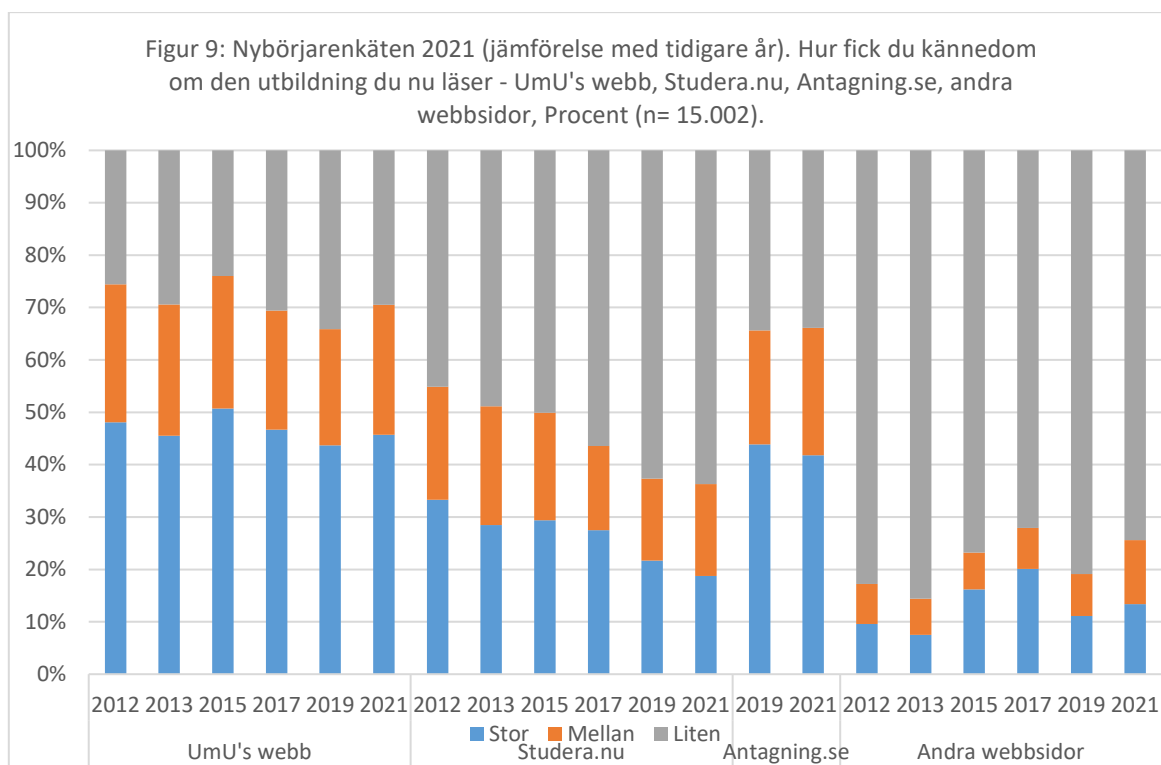
Betydelsen av Studera.nu har minskat trendmässigt under hela perioden. År 2012 angav 33 procent av de svarande att Studera.nu var av stor betydelse, vilket minskat till 19 procent 2021, samtidigt som andelen som svarar att det är av ringa eller ingen betydelse ökat från 45 till 64 procent under samma period.

De två senaste mätningarna har vi frågat om vilken betydelse Antagning.se haft för kännedom om utbildningen och vi ser att dess betydelse är stor bägge åren. Detta år anger 42 procent något av värdena 5-6.

”Andra webbsidor” har stor betydelse för en mindre andel av de svarande. Minskningen de senaste två mätningarna torde, åtminstone till en del, förklaras av att Antagning.se tidigare ingick i ”andra webbsidor”.

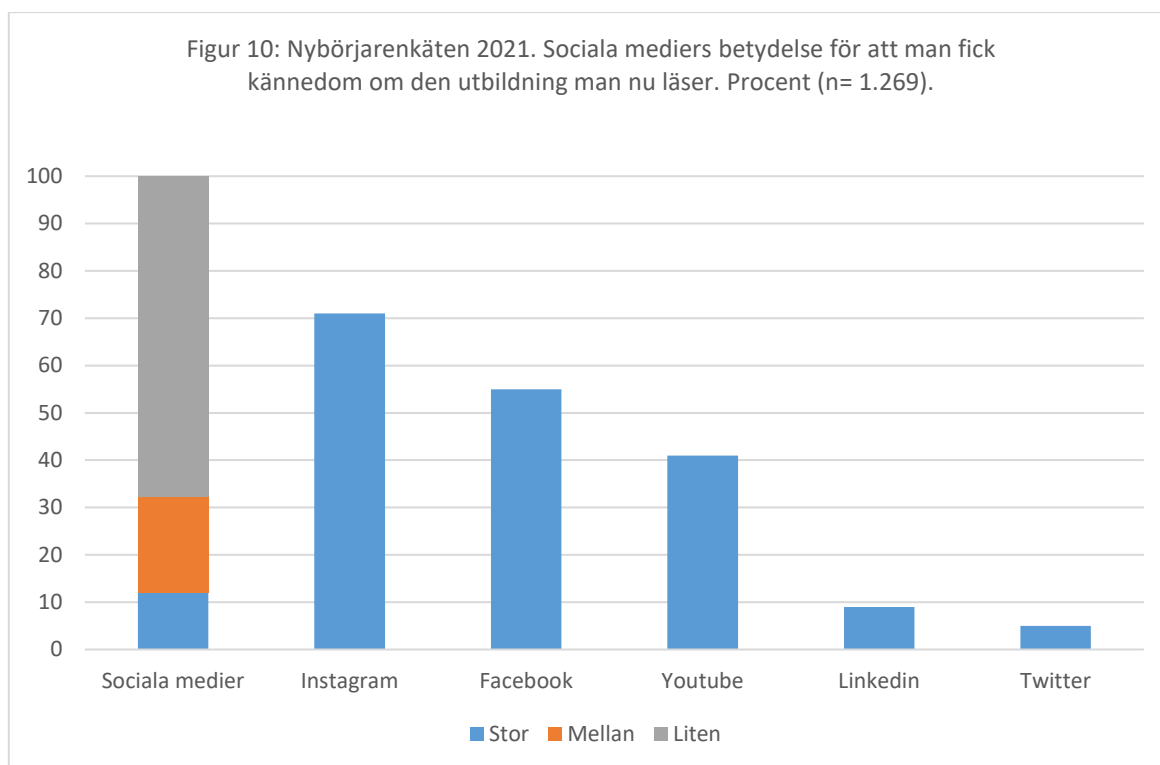

UMEÅ UNIVERSITET

Detta år ställdes en fråga om sociala mediers betydelse för att man fick kännedom om den utbildning man nu påbörjat. Av Figur 10 nedan framgår att endast 12 procent av de svarande anger att sociala medier haft stor betydelse (värdet 5-6) och viss betydelse för ytterligare 20 procent, medan de haft ringa eller ingen betydelse för resterande 68 procent. I en följdfråga ombads man ange vilket eller vilka sociala medier man tagit del av. Siffran bakom de övriga staplarna är andelen som kryssat för respektive media av de 12 procent (152 individer) som angett att sociala medier haft stor betydelse. Vi ser att Instagram är det media som flest anger, följt av Facebook och Youtube. Via LinkedIn och Twitter är det ytterst få som fått kännedom om sin utbildning.

UMEÅ UNIVERSITET

Faktorer av betydelse för att du valt Umeå universitet

I enkäten ställdes frågan: *Faktorer av betydelse för att du valt Umeå universitet?*

- *Umeå universitet har bra rykte*
- *Umeå universitet har ett bra utbildningsutbud*
- *Min utbildning har fått bra omdöme vid utvärdering eller rankning*
- *Min utbildning finns bara vid Umeå universitet⁶*
- *Umeå har bra rykte som studentstad*
- *Förälder/kompisar/bekanta har läst vid Umeå universitet⁷*
- *Närhet - bor i Umeå eller dess närområde*
- *Partner och/eller familj finns här*
- *Bra fritidsutbud*
- *Kom inte in på mitt förstahandsval vid annat lärosäte*
- *Annat*

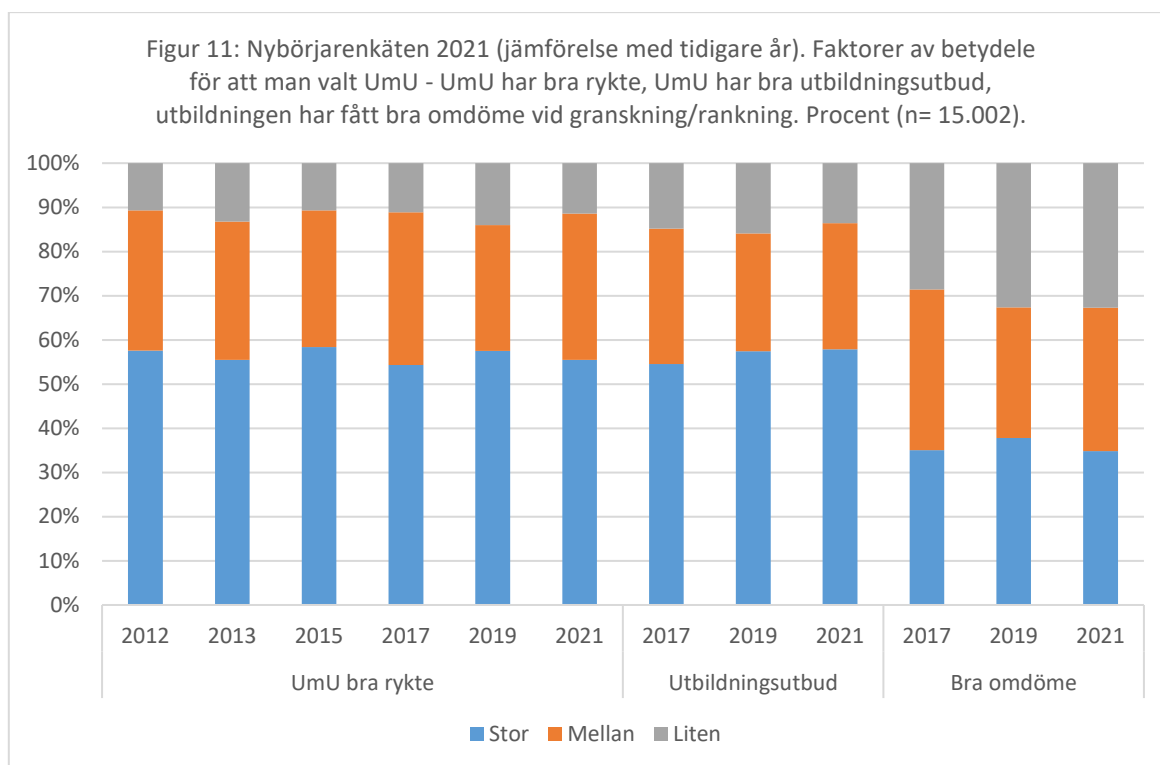
I likhet med de föregående frågorna listades ett antal faktorer som den svarande skulle ta ställning till utifrån samma sexgradiga skala som tidigare. Som framgår av Figur 11 nedan så är siffrorna stabila över tid när det gäller att Umeå universitet har ett bra rykte och 2021 angav 56 procent av de svarande att det hade stor betydelse (alternativ 5-6). Bilden är också stabil när det gäller betydelsen av Umu's utbildningsutbud, även om vi kan skönja en uppåtgående trend de tre åren alternativet funnits med i Nybörjarenkäten. Detta år anger 58 procent något av svarsalternativen 5-6, vilket är knappt fyra procentenheter mer än år 2017. När det gäller betydelsen av omdömen eller rankningar ser vi ingen förändring över tid. Vid årets mätning ser vi att detta är en faktor av stor betydelse för lite mer än en tredjedel av de svarande (35%).

⁶ Ny fråga 2019.

⁷ Tidigare endast "förälder"

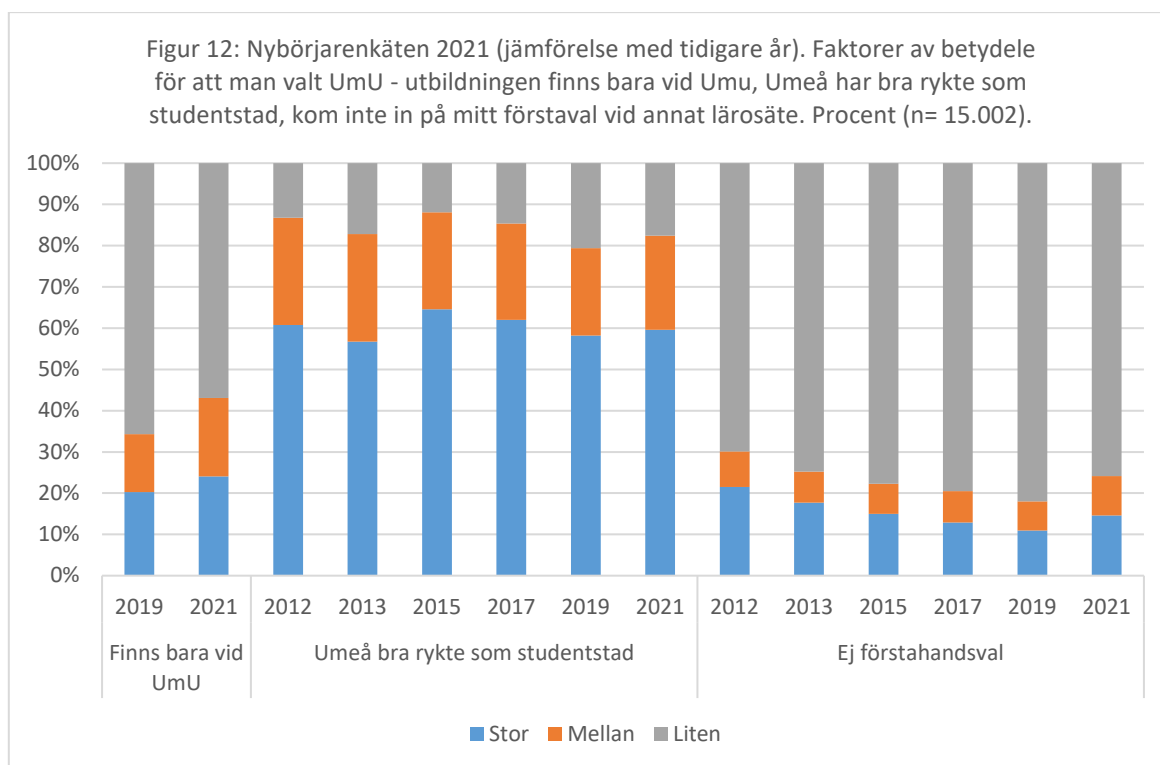
UMEÅ UNIVERSITET

Vid de två senaste mätningarna har vi haft med faktorn ”min utbildning finns bara vid Umeå universitet”. Som framgår av Figur 12 nedan, så är detta av stor betydelse för en fjärdedel (24%) av de svarande, vilket är fyra procentenheter mer än 2019. Vi ser också att andelen som tillmäter detta liten eller ingen betydelse har minskat från 66 till 57 procent.

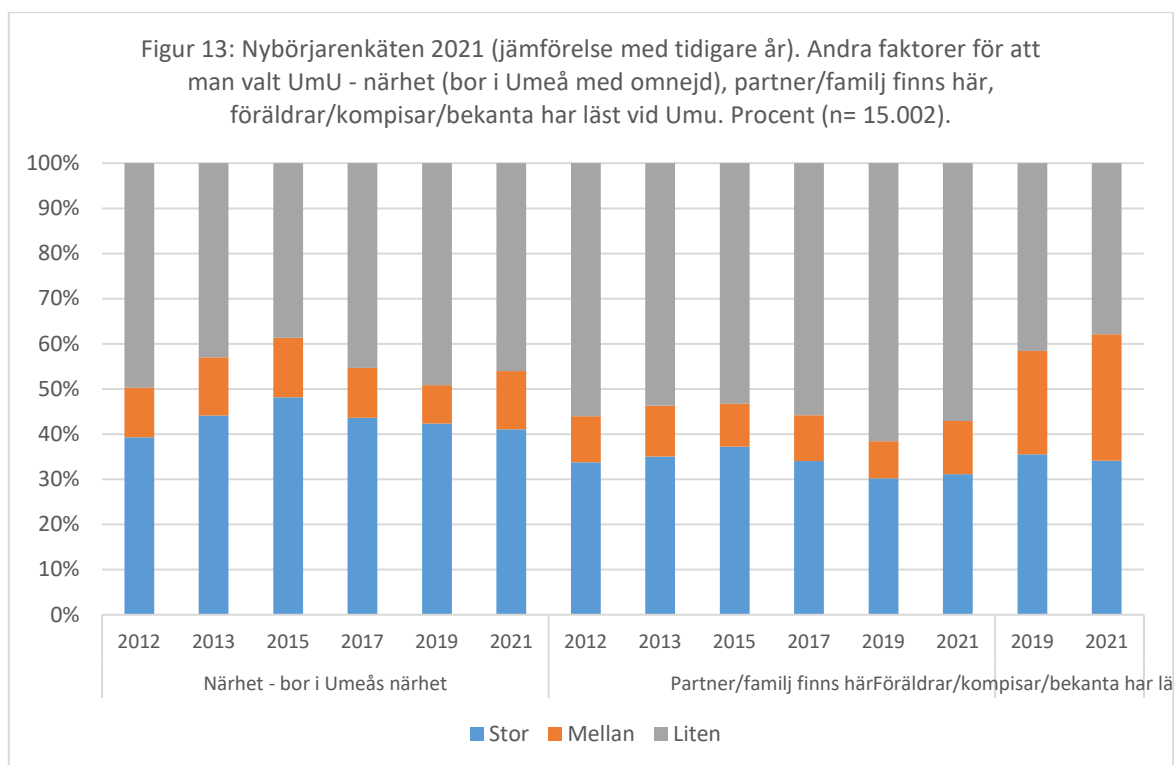
Bilden är tämligen stabil när det gäller andelen svarande som anser det vara betydelsefullt att Umeå har bra rykte som studentstad (ligger kring 60%). Att man inte kom in på sitt förstahandsval vid ett annat lärosäte är en viktig faktor för en del av de svarande. Andelen minskade trendmässigt från 2012 fram t.om. 2019, men vid årets mätning har andelen ökat till 15 procent.

UMEÅ UNIVERSITET

Som framgår av Figur 13 nedan så har även faktorer som hör till ens privata livssituation betydelse. Att man bor i Umeå eller dess närområde har detta år stor betydelse för 41 procent av de svarande. Samtidigt ser vi att för något fler, 46 procent, har detta ringa eller ingen betydelse alls. Siffrorna varierar något under perioden 2012-2021, men vi ser ingen trendmässig förändring. Att ens partner eller familj bor här har stor betydelse för 31 procent. Samtidigt ser vi att andelen för vilka detta har ringa eller ingen betydelse är nästan dubbelt så stor (57%). De två senaste mätningarna har vi efterfrågat betydelsen av att föräldrar, kompisar eller bekanta har läst vid Umu och vi ser att det är av stor betydelse för ungefär var tredje svarande (34%), samtidigt som ungefär lika många (38%) svara att det är av ringa eller ingen betydelse.

UMEÅ UNIVERSITET

Information om utbildningen samt mottagandet vid studiestart

I enkäten ställdes frågan: *Vad tyckte du om informationen, introduktion och välkomnande från Umeå universitets sida efter du antagits?*

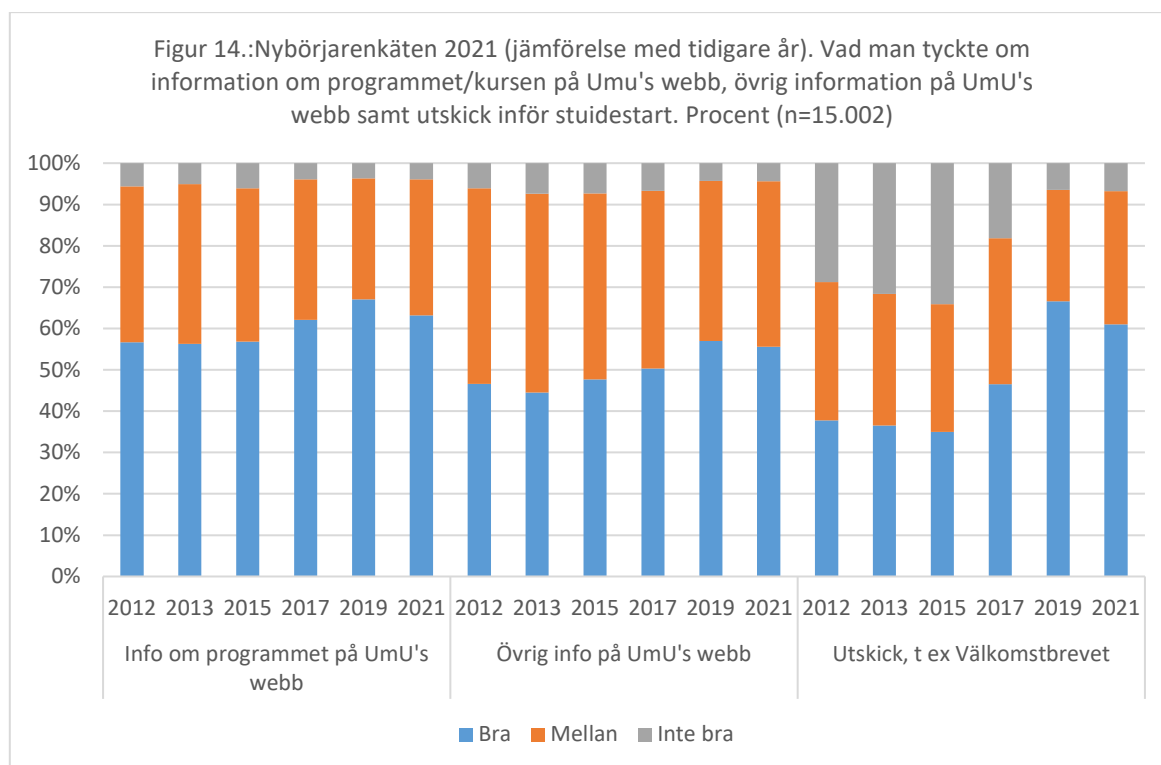
- Information om programmet/kursen på Umeå universitets webb
- Övrig information på Umeå universitets webb
- Information inför utbildningsstarten, exempelvis Välkommbrevet eller annat som jag fått (via webblänk eller separat utskick)
- Tillgänglig personal (mejl, telefon eller kontaktformulär) som kunde svara på mina frågor inför utbildningsstarten
- Att bli uppringd av student som läser min utbildning ("sommarringning")⁸
- Programmets/institutionens välkomnande och introduktion på programmet/kursen
- Umu's digitala välkomnande – Ny på universitetet

Svarsskalan var sex-gradig, från "mycket bra" (värdet 6) till "inte alls bra" (värdet 1). Av Figur 14 nedan kan vi utläsa att andelen som är klart nöjda över informationen om programmet/kursen på UmU's webb var 63 procent (värdet 5-6), vilket innebär att den positiva trend vi sett under hela mätperioden stangerat genom att andelen mycket nöjda i årets mätning var något mindre jämfört med 2019.

Bilden är i stort sett densamma när det gäller övrig information på Umu's webb. Uppfattningen om utskick inför studiestarten, exempelvis Välkommbrevet, har haft en positiv utveckling sedan 2015, även om andelen klart nöjda var något lägre vid årets mätning jämfört med 2019. I årets mätning valde 61 procent något av alternativen 5 eller 6 medan endast 7 procent valde alternativ 1 eller 2.

⁸ Ny fråga 2019

UMEÅ UNIVERSITET

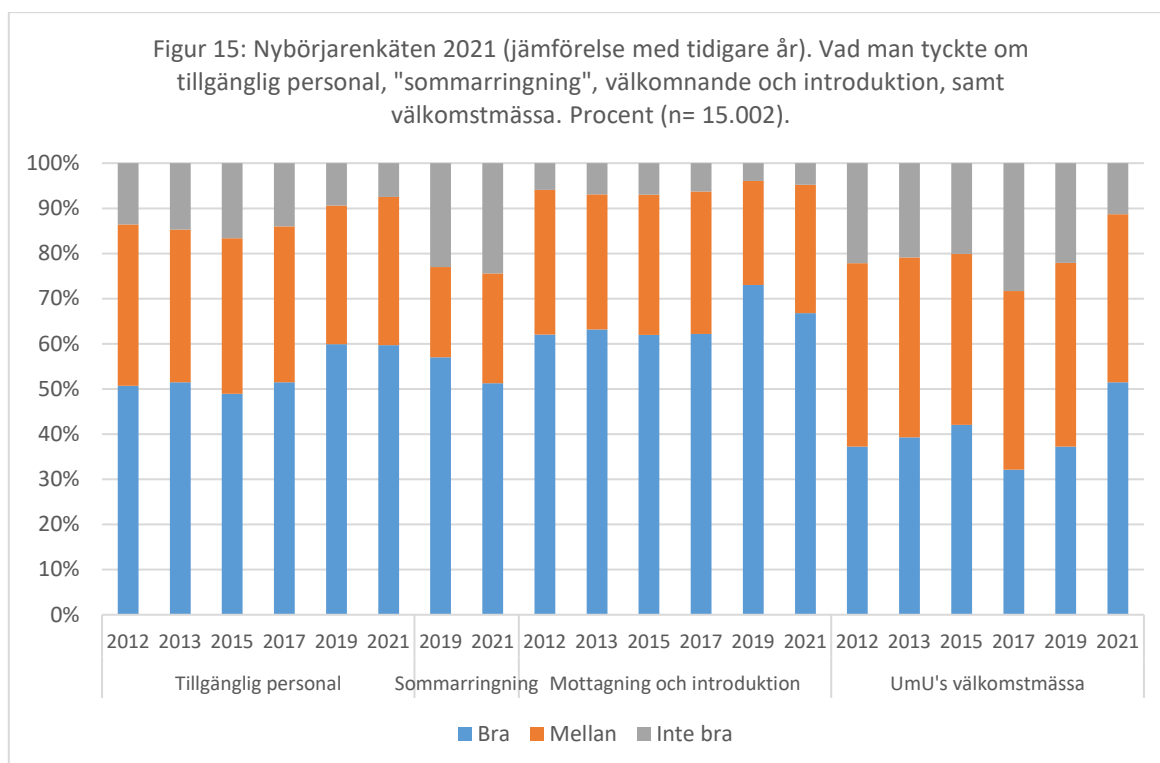
Vid de senaste två mätningarna har vi en högre andel klart nöjda studenter jämfört med tidigare år när det gäller tillgänglig personal, som via mejl, telefon eller kontaktformulär, kunde svara på frågor inför utbildningsstarten (se Figur 15 nedan).

Vid den föregående mätningen 2019, tillkom en fråga om "sommarringning", vilket innebär att man under sommaren, efter andra antagningen, blir uppringd av en student som läser på det program man antagits till. Tanken med detta är att man kan få svar på eventuella frågor och funderingar samt att rent allmänt "peppa" den nyantagne studenten. Alla utbildningar tillämpar inte detta, så denna fråga har bara besvarats av knappt 60 procent av respondenterna. Bland dessa tycker ungefär hälften (51%) att det var bra (värdet 5-6), vilket är en minskning med sex procentenheter jämfört med 2019. Andelen som ogillar sommarringningen är i stort sett densamma de bägge åren (24% 2021, 23% än 2019).

När det gäller omdömet om programmets/institutionens välkomnande och introduktion på programmet/kursen är 67 procent klart nöjda. Det är en minskning med sex procentenheter jämfört med 2019, men fem procentenheter jämfört med tidigare år. För hela mätperioden ser vi att andelen som är klart kritiska är mycket liten (5% 2021).

Samtliga år har det funnits med en fråga om den välkomstmässa Umu arrangerar årligen för nya studenter. År 2021 genomfördes denna digitalt, "Ny på universitetet", varför man ska vara försiktig med direkta jämförelser med tidigare år. Man kan dock konstatera att denna variant av välkomstmässa fått betydligt bättre omdöme jämfört med tidigare år. Bortfallet är relativt stort på frågan, endast 64 procent svarade.

UMEÅ UNIVERSITET

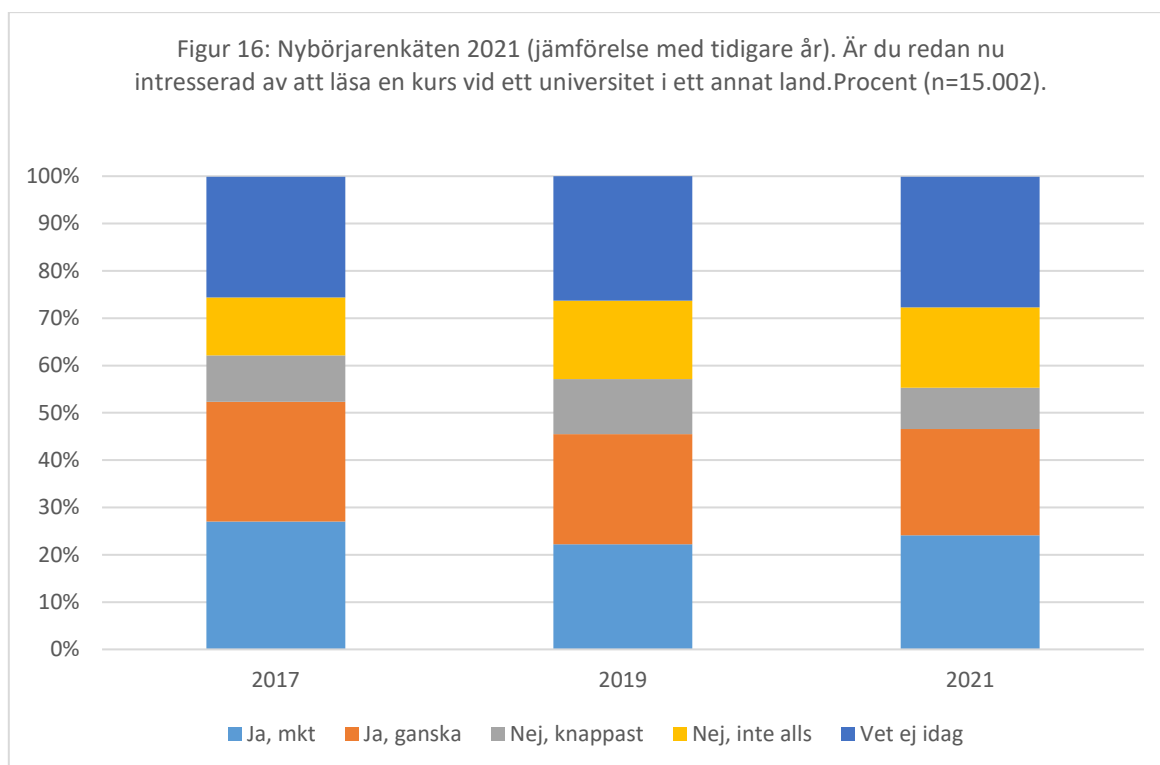

Studier utomlands

Sedan 2017 har vi ställt en fråga om intresset för utlandsstudier:

- Är du redan nu intresserad av att ta tillvara möjligheterna att läsa en kurs vid ett universitet i ett annat land?

Det är sannolikt inte helt lätt att ta ställning till en fråga om intresset för utlandsstudier när man precis har påbörjat sina studier. Som framgår av Figur 16 nedan svarar också drygt en fjärdedel (28%) "vet ej, svårt att säga i dag". Samtidigt ser vi att en ungefär lika stor andel svarande (24%) svarar "Ja, mycket (intresserad)". Lägger vi till de som svarar att de är ganska intresserade, så kan vi konstatera att ett intresse finns hos knappt hälften (47%) av de svarande, två procentenheter mer än 2019 men mindre än 2017 då motsvarande siffra var 52 procent. Andelen som svarar att de inte alls är intresserade uppgår till 17 procent, samma siffra som 2019.

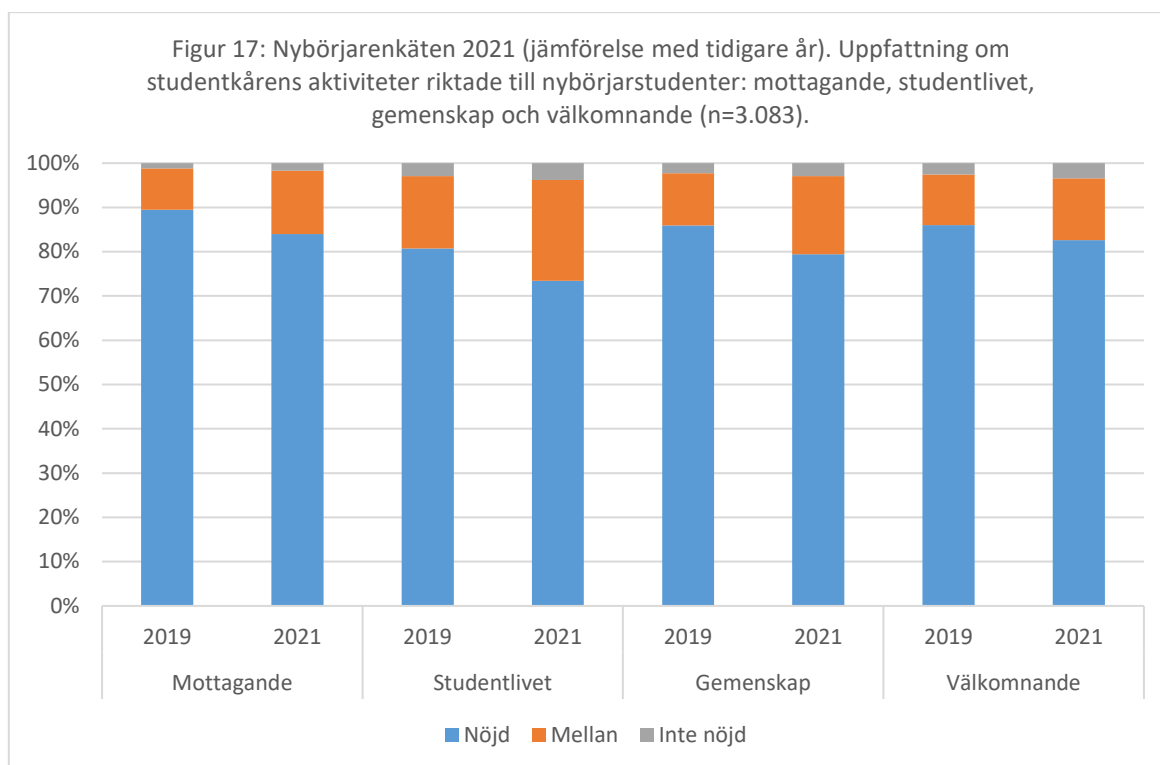
Studentkårens mottagande

Frågor rörande kårens mottagande i samband med studiestart ställdes första gången 2019. De föregicks av en fråga om man deltagit i studentkårens mottagande. Därefter följde ett antal delfrågor under huvudfrågan: *Vad tycker du om mottagandet från studentkårens sida och de aktiviteter man ordnade?*

- *Överlag ett bra mottagande*
- *Bra information och introduktion till studentlivet*
- *Aktivitetserna bidrog till bra sammanhållning och gemenskap i gruppen*
- *Aktivitetserna var arrangerade så att alla nybörjarstudenter kunde känna sig välkomna*

Av de svarande 2021 uppgav 60 procent att de i någon omfattning deltagit i studentkårens mottagande (16% "I allt", 30% "I det mesta", 15% "I begränsad omfattning". Fördelningen var ungefär desamma 2019). Den följande redovisningen avgränsas sålunda till dessa 60 procent svarande som deltagit i kårens aktiviteter.

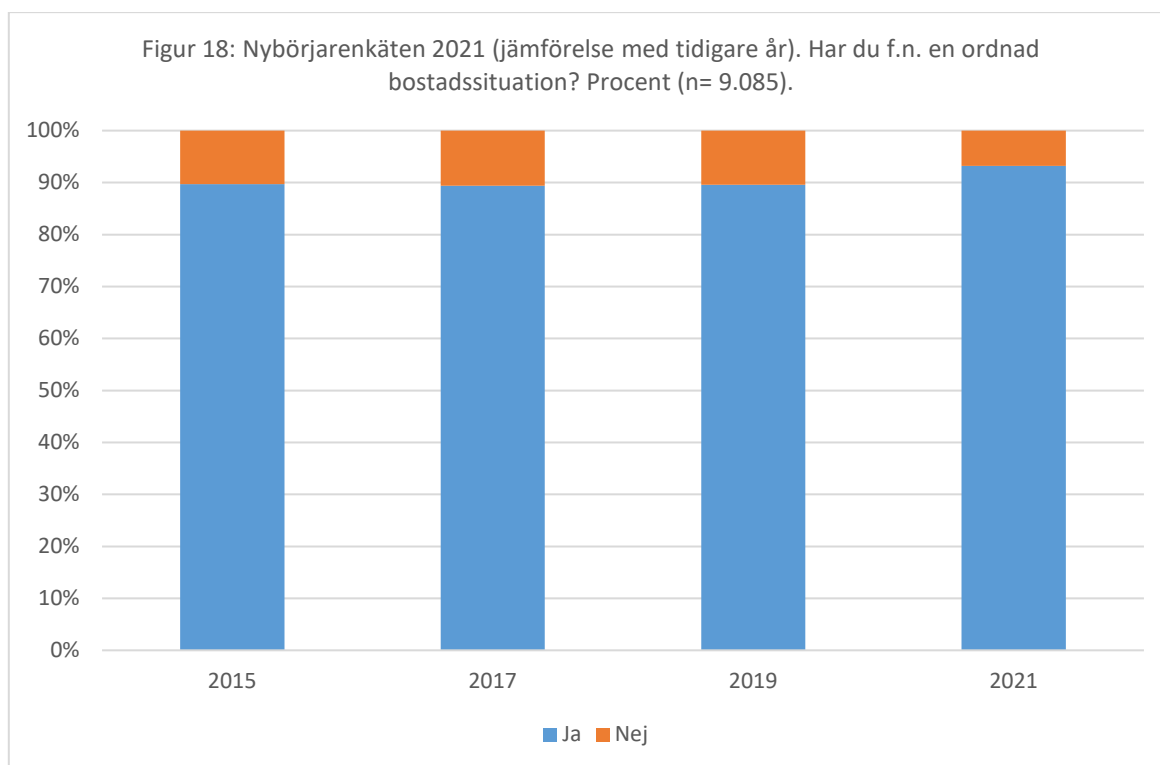
Av förklarliga skäl får man vara försiktig när man jämför resultaten de två åren. År 2021 befann vi oss mitt i en epidemi och studentkåren kunde inte genomföra sitt mottagande på samma sätt som 2019. Som framgår av Figur 17 nedan, så är det stora flertalet svarande klart nöjda med studentkårens roll i samband med studiestart, även om andelen klart nöjda är några procentenheter färre jämfört med 2019.

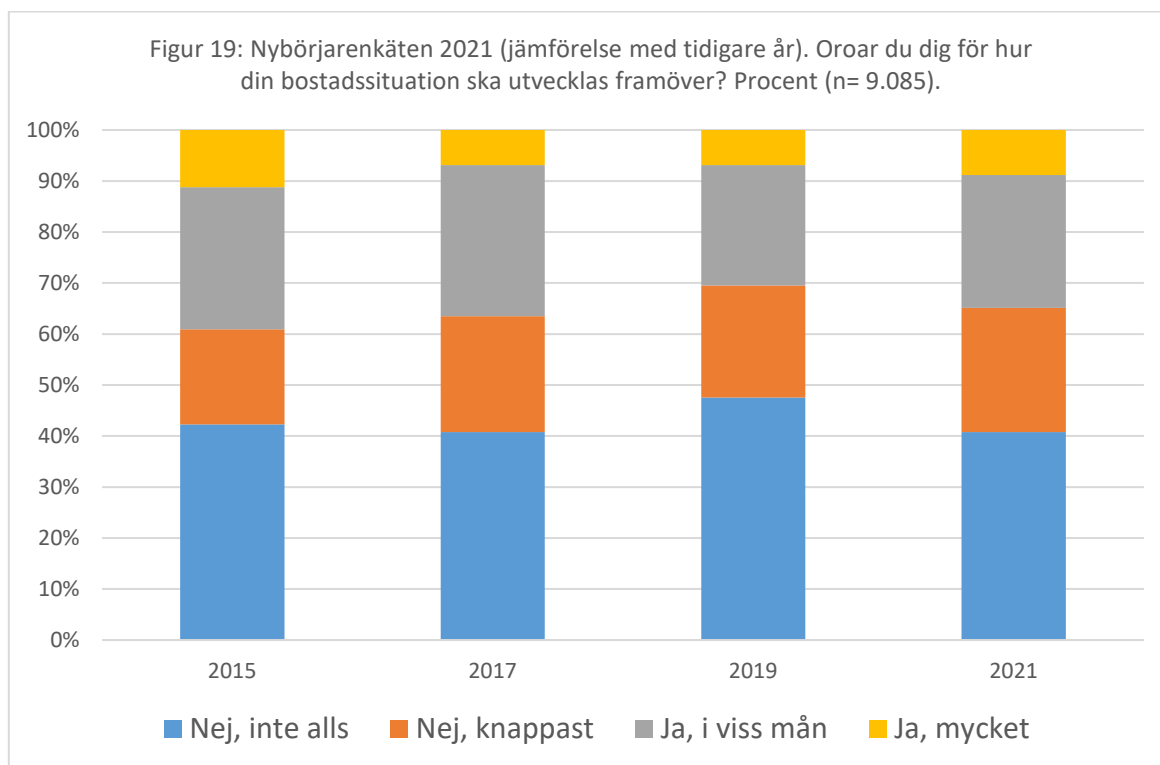
Boendesituationen

Sedan 2015 har vi ställt två frågor om boendesituationen. När det gäller den första frågan om man för närvarande har en ordnad boendesituation, har vi haft en mycket stabil bild under perioden 2015-2019 (ca 90% svarar "ja") och den siffran ökade något i årets mätning till 93 procent. En möjlig förklaring är att den pågående pandemin medfört att fler studenter valt att stanna på hemorten genom sedan man fått information att utbildningen kommer att bedrivas nätburet, åtminstone initialt.

UMEÅ UNIVERSITET

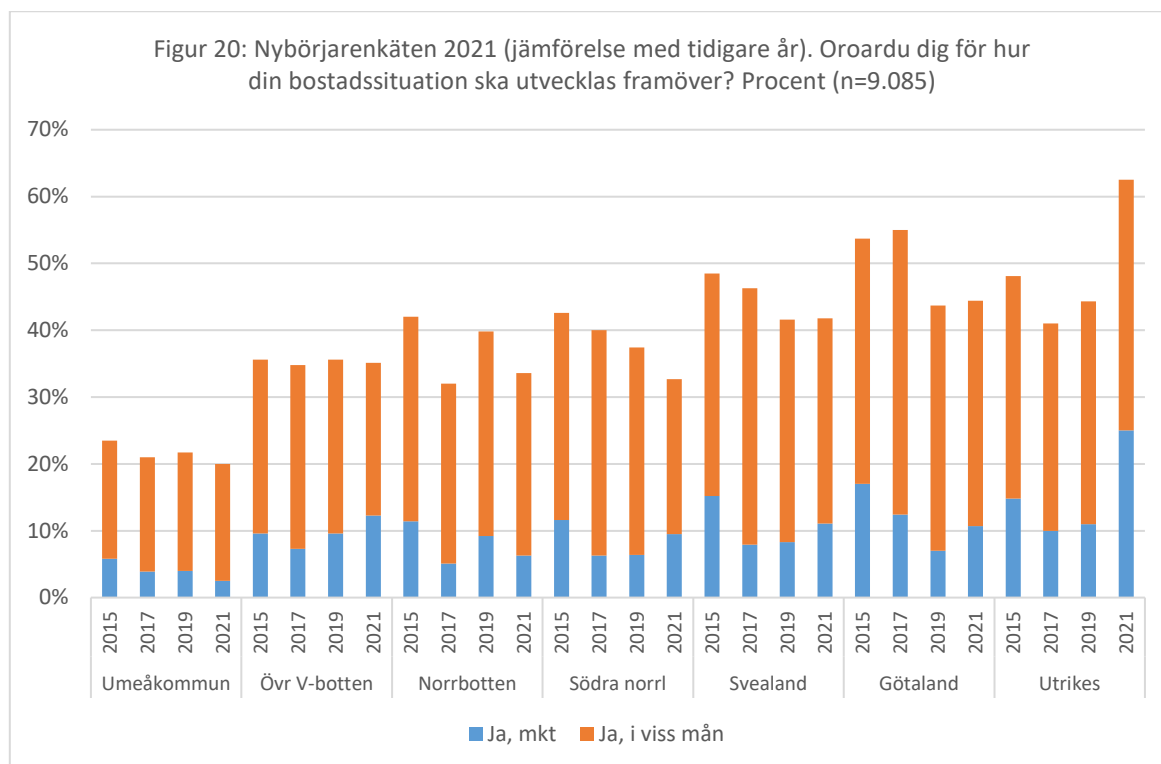
Den andra frågan om bostadssituationen riktades mot oron för hur bostadssituationen kommer att utvecklas framöver. Som framgår av Figur 19 nedan minskade andelen som kände oro från 2015-2019. Vid årets mätning har andelen som känner oro ökat jämfört med 2019 och ligger nu på samma nivå som 2017.

UMEÅ UNIVERSITET

Det är rimligt att anta att eventuell oro för hur bostadssituationen kommer att utvecklas, varierar beroende på hemort. Som framgår i Figur 20 nedan så är andelen som oroar sig klart lägst bland de som redan bor i Umeå kommun och den har också minskat över tid. Bland övriga västerbottningar ser vi däremot en viss ökning.

När det gäller övriga kan vi konstatera att andelen som oroar sig över hur bostadssituationen ska utvecklas framöver varierar lite mellan åren. I den relativt lilla gruppen som svarar "annat land" (80 svarande 2021) har vi dock en kraftig ökning i årets mätning.

Den pågående pandemin

Med hänsyn till den pågående pandemin ställdes i årets Nybörjarenkät frågan "Känner du för närvarande någon oro för hur dina studier och din studiesituation kan komma att utvecklas under den närmaste tiden?". I likhet med andra kartläggningar som gjorts vid Umu under pandemin, är spridningen i svaren relativt stor. Knappt 40 procent känner oro, men endast sex procent svarar "Ja, i stor utsträckning", medan resterande 60 procent svarar "Nej, knappast" (33%) eller "Nej, inte alls" (27%). Svaren varierar endast marginellt mellan könen, ålder, fakulteter eller bostadsort.

Avslutningsvis

Nybörjarenkäten 2021 genomfördes mitt under en pågående pandemi vilket man naturligtvis måste ha i åtanke vid tolkning av resultaten, även om det inte är lätt att veta hur detta påverkat svaren generellt. När det gäller mottagandet vid studiestart så kunde inte det genomföras på samma sätt som vid normala förhållanden och det innefattar såväl programmets/institutionens som studentkårernas introduktion.

Oavsett hur pandemin påverkat svaren just denna gång, så menar vi att Nybörjarenkäten ger en god bild av nybörjarstudenten; varför man valt den aktuella utbildningen, hur man ser på

UMEÅ UNIVERSITET

informationen om studierna och Umeå universitet samt mottagandet i samband med studiestart. Den övergripande bilden som presenteras i denna rapport ger värdefull information för Umeå universitet, men kanske särskilt viktigt är att varje program och institution får ta del av uppfattningar, synpunkter, tankar och erfarenheter som uttrycks av just deras studenter i jämförelse med andra studenter. Med detta som grund kan man utveckla informationen till och mottagandet av nya studenter.

Sammantaget kan man konstatera att förändringarna över tid i flertalet fall är små på aggregerad nivå. Gruppen nybörjarstudenter är relativt stabil över tid vad avser kön och ålder. Medianen ligger på 22 år och de senaste två åren har medelvärdet legat lite högre (25-26 år), vilket förklaras av att vi de senaste åren haft några fler i den lilla gruppen som utgör äldre studenter.

De två senaste åren Nybörjarenkäten genomförts har andelen som anger Umeå kommun eller övriga Västerbotten som hemort minskat jämfört med tidigare år. Detta motsvaras av en ökning av andelen från Svealand eller Götaland.

När det gäller hur man fått kännedom om den utbildning man nu påbörjat är information på Umu's webb av stor betydelse under hela perioden (2012 - 2021). Även information på Antagning.se, som vi haft med de senaste två mätillfällena, är av stor betydelse. Däremot ser vi att betydelsen av Studera.nu sjunkit trendmässigt under hela perioden. I årets mätning frågade vi för första gången om sociala mediers betydelse. Sociala medier tycks inte ha någon större betydelse för det stora flertalet, utan ligger i paritet med "andra webbsidor". Av listade sociala media förefaller Instagram vara av störst betydelse, följt av Facebook och Youtube.

Sammantaget innebär detta att det är angeläget att Umeå universitet fortsatt följer och bevakar hur högre utbildning presenteras på nätet, eftersom det kan vara av avgörande betydelse för val av studieort för många presumtiva studenter. Samtidigt ser vi att föräldrar, syskon, anhöriga eller goda vänner har stor betydelse för studievalet för en icke försumbar andel av studenterna.

När det gäller faktorer av betydelse för att man sedan valt Umeå universitet är bilden tämligen stabil över tid. Att Umeå universitet har ett gott rykte, ett bra utbildningsutbud och att Umeå har ett bra rykte som studentstad är de viktigaste faktorerna. Även faktorer av mer praktisk karaktär, som att man bor i Umeå eller dess närhet, att partner eller familj finns här eller att föräldrar eller kompisar har läst vid Umeå universitet, har stor betydelse för en del av de svarande. Det finns också de som svarar att skälet till att man börjat studera här, är att man inte kom in på sitt förstaval vid ett annat lärosäte.

Vi har en positiv utveckling under perioden när det gäller informationen om programmet på Umu's webb liksom övrig information på Umu's webb, även om andelen nöjda mattats något i årets mätning. Andelen nöjda när det gäller utskick man fått sig tillsänt inför utbildningsstarten (t ex Välkomstbrevet) har ökat under perioden, även om graden av nöjdhet reducerats något 2021 jämfört med 2019.

De senaste två mätningarna har vi fått ett betydligt bättre betyg när det gäller tillgänglig personal (som kan svara på frågor inför utbildningsstarten) jämfört med tidigare år, och det är glädjande att det håller i sig även när vi nu hamnade i en pandemi. Noterbart är att 2021 års välkomstmässa, som genomfördes digitalt, har fått ett bättre omdöme än tidigare års som genomförts på "vanligt" sätt.

Nybörjarenkäten har de senaste två gångerna den genomförts inrymt fyra frågor om studentkårens mottagande. Vi kan konstatera att de som deltog i de aktiviteter som kårerna erbjöd överlag var mycket nöjda, även om siffrorna sjunkit något jämfört med mätningen 2019. Med hänsyn till pandemin måste man dock vara ytterst försiktig med jämförelser.

UMEÅ UNIVERSITET

Vi kan också konstatera att de flesta har en ordnad bostadssituation. Årets siffra är den högsta sedan frågan inkluderades i Nybörjarenkäten 2015. Samtidigt ser vi att andelen som oroar sig för hur bostadssituationen ska utvecklas framöver är högre 2021 jämfört med 2019, men inte högre än tidigare år. Naturligtvis kan pandemin påverka på så sätt att det kan finnas de som kalkylerat med att inte behöva flytta till Umeå utan att man ska kunna bedriva studierna hemifrån. Svaren ger ingen entydig bild. Vi ser exempelvis att andelen som känner oro har minskat bland de som anger södra Norrland som hemort, samtidigt som andelen oroliga i den numerärt lilla gruppen utrikes boende (innan de påbörjade studierna) aldrig har varit så stor som nu.

Att Nybörjarenkäten främst omfattar campusstudenter innebär att vi inte har samma kunskaper om studenter som läser nätburna kurser och program, inte heller om internationella nybörjarstudenter. Det finns anledning att fylla den kunskapslucka vi har här. Till stora delar kan samma frågebatteri användas men det behöver också kompletteras med frågor specifikt utformade för dessa målgrupper.